

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 2

Tilleggsspørsmål nr.

Emne: Transport av høy

Oppskr. av: J. Songe

(adresse): Lillestrøm

Fylke: Akershus

Herad: Skedsmo

Bygdelag: do

Gard: Brøtten

G.nr. 31 Br.nr. 1

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Eller gårdh. M. Brøtten

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Gårdh. M. Brøtten er 85 år - se ellers ovenfor.

SVAR

Transport av høy.

I Lillestrøms nærmeste omland er det nå lite en kan få opplyst om de yngre måter som høyet må ha vært transportet på nei gjennom tidene også her.

Med hensyn til spm. 1 forteller heimelsmannen at han ikke kjenns til at en brukte andre måter på husemanns plass og mindre bruk en på de vanlige gårdene. Hadde en ikke høst, lante en er den som hadde.

Spm. 2: En barer nå høyet til herja-karene med høygaffel, kvinnene med riva

Spm. 3: Ublær fins enkelte steder. Nå for tida kjøres i så fall høyet heim på høyrogn, også om vinteren. Men inntil for en "60-70 år" sia brukte en om vinteren slæde (intet spesielt navn på den). Denne sleden hadde bare to meier; lemmen var tre, idet den var bygd ut over meiene. Den var forsynt med en karr av bord.

Spm. 4: Det brukes firehjulet rogn nå;

men for "60-70 år" sia bruktes forhjulet
 vogn. Hjulmønnen tror sikkert å huske
 at denne hadde aksel av tre. Den hadde for-
 an en slags slede ("to meir"), men styng-
 den hvilte på vognakselen. Som motset-
 ning til denne gamle forhjullede vogn
 kalles den nå brukte også "firhjuls høy-
 vogn" - eller også bare "høyvogn". Dette er
 en spesiell vogn for kjøring av høy og kom.
 Den er 3-3,5 m. lang og ca 1,20 m. bre.
 Den lille vognen foran kalles "forstilling",
 og er forbundet med høyvogna ved hjelp av
 en tapp.

Av høy går det ca. 250 kg. på et lass.
 Høyet blir lasset med gaffel, og alt høyet
 tas med. Lasset festes med en stang,
 "bennestang", som har et "lekke" i hver
 ende.

Om spm. 5 og 6 kan intet opplyses.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING
 adr. NORSK FOLKEMUSEUM
 BYGDØY

344